

1 of 1 DOCUMENT

deVerdieping
Trouw
Trouw

3 juli 2010 zaterdag

Psychologen: Menselijk lichaam heeft '**ideomotor**'; Aktentas prikkelt werknemer

BYLINE: Edwin Kreulen**SECTION:** NEDERLAND**LENGTH:** 326 woorden

amsterdam - Een slimme baas zet een aktentas middenin het kantoor of laat er een vage schoonmaakgeur hangen: daarmee beïnvloedt hij zijn werknemers terwijl die dat niet in de gaten hebben.

Deze voorbeelden geven Utrechtse psychologen in een artikel dat ze vandaag publiceren in het wetenschappelijke tijdschrift Science. Hun hoofdstelling is dat bij menselijke beslissingen nog sterker dan gedacht juist onbewuste motieven meespelen. Zo zorgt de aktentas ervoor dat werknemers zich sneller competitief opstellen; bij een lichte schoonmaakgeur maken ze vaker hun eigen bureau schoon.

Mensen zijn overigens maar in beperkte mate op deze manier beïnvloedbaar. „Ze doen veel onbewust, wanneer je ze in een laboratorium eerst positieve woorden laat horen, kun je daarmee hun doelen veranderen. Ook als je die woorden 'verstopt' tussen andere teksten. Maar er moet wel een beloning zijn voor dit onbewuste handelen", zegt Ruud **Custers**, een van de Utrechtse onderzoekers. Laat mensen een plaatje van cola zien, en ze gaan het kort daarop sneller drinken, maar die vlieger gaat niet op bij degenen die er toch niet van houden.

Dat veel beslissingen onbewust worden genomen, is niet nieuw, zegt **Custers**. „Wel komt er in de wetenschap steeds meer empirisch bewijs voor onbewust handelen, en voor wat er op dat moment in de hersenen gebeurt." Al langer is het idee bekend van de **ideomotor**: alleen al het idee aan een bepaalde actie of resultaat zorgt er direct voor dat ons lichaam wordt geprogrammeerd, zonder dat we het beseffen.

Custers benadrukt dat het in deze publicatie - een combinatie van eigen onderzoek en eerder uitgevoerd internationaal onderzoek - niet gaat om het onbewustzijn zoals Sigmund Freud dat hanteerde. „Dat bleek een concept met allerlei gevolgen, zoals het idee dat mensen allerlei zaken verdringen. Daarvoor is geen bewijs gevonden. Wij kijken met dit onderzoek naar onbewuste processen net iets anders tegen deels hetzelfde fenomeen aan."

LOAD-DATE: July 2, 2010**LANGUAGE:** DUTCH; NEDERLANDS

Psychologen: Menselijk lichaam heeft 'ideomotor'; Aktentas prikkelt werknemer Trouw 3 juli 2010 zaterdag

PUBLICATION-TYPE: Krant

JOURNAL-CODE: Trouw

Copyright 2010 PCM Uitgevers B.V.
All Rights Reserved